

**Plán péče
o
přírodní rezervaci
Bělyšov**

**na období
2023–2032**

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	1
1.1 Základní identifikační údaje	1
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR	1
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	1
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	2
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany	2
1.6 Kategorie IUCN	2
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ	2
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	2
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav	3
1.8 Cíl ochrany	5
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	6
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	6
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů	6
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů	7
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti	11
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti	11
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy	12
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	12
2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích	12
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup	13
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	16
3. Plán zásahů a opatření	17
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	17
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání	17
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	18
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	18
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	19
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	19
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	19
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území	19
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	19
4. Závěrečné údaje	20
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)	20
4.2 Použité podklady a zdroje informací	20
4.3 Seznam používaných zkratk	21
4.4. Podklady pro plán péče zpracoval	22
5. Přílohy	23

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo: 2412
kategorie ochrany: přírodní rezervace
název území: Bělyšov
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno: výnos
orgán, který předpis vydal: Ministerstvo kultury
číslo předpisu: 59.578/54-IX
datum platnosti předpisu: 17. 3. 1955
datum účinnosti předpisu: -

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj: Plzeňský
okres: Klatovy
obec s rozšířenou působností: Klatovy
obec s pověřeným obecním úřadem: Klatovy
obec: Chudenice
katastrální území: Slatina u Chudenic

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území: PR Bělyšov

Katastrální území: 654639 Slatina u Chudenic

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
551/2	-	lesní pozemek	-	89500	89500
551/3	-	lesní pozemek	-	2673	2673
551/5	-	lesní pozemek	-	6404	6404
551/7	-	lesní pozemek	-	16942	16942
Celkem					115519

Ochranné pásmo: Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	11,5519	-		
vodní plochy	-	-	zamokřená plocha	-
			rybník nebo nádrž	-
			vodní tok	-
trvalé travní porosty	-	-		
orná půda	-	-		
ostatní zemědělské pozemky	-	-		
ostatní plochy	-	-	neplodná půda	-
			ostatní způsoby využití	-
zastavěné plochy a nádvoří	-	-		
plocha celkem	11,5519	-		

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park:	-
chráněná krajinná oblast (včetně zóny):	-
překryv s jiným typem ochrany:	ÚSES – nadregionální biocentrum
mezinárodní statut ochrany:	-
<u>Natura 2000</u>	
ptačí oblast:	-
evropsky významná lokalita:	CZ0320022 Švihovské hvozdy

1.6 Kategorie IUCN

IV – území pro péči o stanoviště/druhy

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Starý dubový porost s lípou, klenem, borovicí a bukem.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
L3.1 Hercynské dubohabřiny	60	Na jih exponovaný svah je porostlý hercynskou mezickou dubohabřinou (<i>Galio sylvatici-Carpinetum betuli</i>), ve které roste převážně dub zimní (<i>Quercus petraea</i>), doplňovaný bukem lesním (<i>Fagus sylvatica</i>), habrem obecným (<i>Carpinus betulus</i>) a lípou srdčitou (<i>Tilia cordata</i>). Pod nimi rostou roztroušeně hlohy (<i>Crataegus</i>), lýkovec jedovatý (<i>Daphne mezereum</i>) a zimolez obecný (<i>Lonicera xylosteum</i>). V bylinném patře jižního svahu roste lipnice hajní (<i>Poa nemoralis</i>), ptačinec velkokvětý (<i>Stellaria holostea</i>), svízel vonný (<i>Galium odoratum</i>), svízel lesní (<i>Galium sylvaticum</i>), třezalka chlupatá (<i>Hypericum hirsutum</i>), jaterník podléška (<i>Hepatica nobilis</i>), dymnivka bobovitá (<i>Corydalis intermedia</i>), lilie zlatohlavá (<i>Lilium martagon</i>), sasanka pryskyřníkovitá (<i>Anemone ranunculoides</i>) a kokořík mnohokvětý (<i>Polygonatum multiflorum</i>). Dubohabřiny převažují v největší jižní části rezervace (DP 1).	a, b (9170)
L6.5 Acidofilní teplomilné doubravy	10	V místech, kde je půda na jižním svahu mělká, se rozprostírá břeková doubrava (<i>Sorbo torminalis-Quercetum</i>) s mnoha teplomilnými zástupci. Především jde o jeřáb břek (<i>Sorbus torminalis</i>), bělozářku liliovitou (<i>Anthericum liliago</i>), klinopád obecný (<i>Clinopodium vulgare</i>), vikev hrachovitou (<i>Vicia pisiformis</i>), tolitu lékařskou (<i>Vincetoxicum hirundinaria</i>), oman hnidák (<i>Inula conyzae</i>), řimbabu chocholičnatou (<i>Tanacetum corymbosum</i>), náprstník velkokvětý (<i>Digitalis grandiflora</i>) a jetel alpský (<i>Trifolium alpestre</i>). Acidofilní teplomilné doubravy se vyskytují ostrůvkovitě v největší jižní části rezervace (DP 1), zejména na jejím jihozápadním okraji.	a

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
L4 Suťové lesy	15	Jihovýchodní svah porůstají suťové a skalní javorové lipiny (<i>Aceri-Tilietum</i>) s dominantním javorem klenem (<i>Acer pseudoplatanus</i>) a mlččem (<i>Acer platanoides</i>), kde v bylinném patře druhy dubohabřin doplňují bažanka vytrvalá (<i>Mercurialis perennis</i>), česnáček lékařský (<i>Alliaria petiolata</i>), kakost smrdutý (<i>Geranium robertianum</i>), pitulník horský (<i>Galeobdolon montanum</i>), hluchavka skvrnitá (<i>Lamium maculatum</i>) a kopřiva dvoudomá (<i>Urtica dioica</i>). Suťové lesy se vyskytují ve fragmentech na skalních výchozech a sutích ve všech částech rezervace.	a, b (9180) *
L5.1 Květnaté bučiny	15	Na východním svahu přecházejí javorové porosty v mezotrofní bučiny (<i>Galio odorati-Fagetum sylvaticae</i>). Dominantní dřevinou je buk lesní, doplňovaný lípou srdčitou (<i>Tilia cordata</i>), jasanem ztepilým (<i>Fraxinus excelsior</i>) a jilmem horským (<i>Ulmus glabra</i>). Podrost tvoří pitulník horský (<i>Galeobdolon montanum</i>), bažanka vytrvalá (<i>Mercurialis perennis</i>), svízel vonný (<i>Galium odoratum</i>) a vraní oko čtyřlísté (<i>Paris quadrifolia</i>). Květnaté bučiny převažují ve střední a severní části rezervace (DP 2 a 3).	a, b (9130)
L3.1 Hercynské dubohabřiny L6.5 Acidofilní teplomilné doubravy L4 Suťové lesy L5.1 Květnaté bučiny	-	Celé území je velmi cenné z hlediska entomologického, nejcennější složkou jsou v území PR druhy brouků vázané na listnaté lesy přirozeného charakteru, ať už se jedná o druhy xylofágní, saproxylické, mycetofilní nebo predátory, žijící v organizmy bohaté lesní hrabance. Nejcennějšími zjištěnými druhy jsou na lokalitě červotoč <i>Ochina latreillei</i> , nosatec <i>Kykliacalles roboris</i> , zobonoska <i>Chonostropheus tristis</i> a kovařík <i>Crepidophorus mutilatus</i> . Velmi hodnotná je v rámci západních Čech ojedinělá přítomnost početné sestavy xylofágních brouků vázaných na zachovale přírodní prostředí, především tesaříků a kovaříků – druhy <i>Hypoganus inunctus</i> , <i>Leioderes kollari</i> , <i>Pedostrangalia revestita</i> a <i>Saperda octopunctata</i> . Několik druhů brouků zde má zřejmě jediné dosud známé západočeské naleziště – <i>Coxelus pictus</i> , <i>Synchita variegata</i> , <i>Hallomenus axillaris</i> , <i>Mycetochara flavipes</i> (Benedikt 2015).	-

*kód předmětu ochrany:

a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO (v závorce je uveden kód stanoviště dle vyhl. č. 166/2005 Sb., hvězdičkou (*) jsou označena prioritní stanoviště a druhy)

c = další významný ekosystém nebo jeho složka, který je navržen k doplnění mezi předměty ochrany ZCHÚ (viz i kap. 3.4)

1.8 Cíl ochrany

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
L3.1 Hercynské dubohabřiny	Zachování ekosystému hercynských dubohabřin ve stupni přirozenosti les přírodě blízký až les přírodní.	<ul style="list-style-type: none"> • klasifikace stupně přirozenosti les přírodě blízký až les přírodní • rozloha ekosystému (min. 6,9 ha) • přítomnost vývojových fází ekosystému • přítomnost mrtvého dřeva, ponechání stromů do jejich rozpadu • výskyt typických druhů dubohabřin v bylinném patře • minimum invazních a rudérálních druhů
L6.5 Acidofilní teplomilné doubravy	Zachování ekosystému acidofilních teplomilných doubrav ve stupni přirozenosti les přírodě blízký až les přírodní.	<ul style="list-style-type: none"> • klasifikace stupně přirozenosti les přírodě blízký až les přírodní • rozloha ekosystému (min. 1,2 ha) • přítomnost vývojových fází ekosystému • přítomnost mrtvého dřeva, ponechání stromů do jejich rozpadu • výskyt typických druhů acidofilních teplomilných doubrav v bylinném patře • minimum invazních a rudérálních druhů
L4 Suťové lesy	Zachování ekosystému suťových lesů ve stupni přirozenosti les přírodě blízký až les přírodní.	<ul style="list-style-type: none"> • klasifikace stupně přirozenosti les přírodě blízký až les přírodní • rozloha ekosystému (min. 1,7 ha) • přítomnost vývojových fází ekosystému • přítomnost mrtvého dřeva, ponechání stromů do jejich rozpadu • minimum invazních a rudérálních druhů
L5.1 Květnaté bučiny	Zachování ekosystému květnatých bučin ve stupni přirozenosti les přírodě blízký až les přírodní.	<ul style="list-style-type: none"> • klasifikace stupně přirozenosti les přírodě blízký až les přírodní • rozloha ekosystému (min. 1,7 ha) • přítomnost vývojových fází ekosystému • přítomnost mrtvého dřeva, ponechání stromů do jejich rozpadu • výskyt typických druhů květnatých bučin v bylinném patře • minimum invazních a rudérálních druhů
L3.1 Hercynské dubohabřiny L6.5 Acidofilní teplomilné doubravy L4 Suťové lesy L5.1 Květnaté bučiny	Zachování ekosystému ve stupni přirozenosti les přírodě blízký až les přírodní.	<ul style="list-style-type: none"> • výskyt druhů bezobratlých vázaných na přirozené listnaté lesy – <i>Kyklioacalles roboris</i>, <i>Ochina latreillei</i>, <i>Quedius brevicornis</i>, <i>Hallomenus axillaris</i>, <i>Ischnomera sanguinicollis</i>, <i>Hypoganus inunctus</i>, <i>Leioderus kollari</i>, <i>Chrysolina purpurascens</i>.

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Přírodní rezervace Bělýšov leží na jihozápadním cípu Bělýšovského lesa nad obcemi Slatina a Balkovy na Klatovsku (asi 1 km severovýchodně od obce Slatina). Hřeben Bělýšova s nejvyšším vrcholem Říče (697 m n. m.) je jedním ze tří souběžných hřbetů Chudenické vrchoviny oddělených širokými údolími. Přírodní rezervace se rozkládá kolem vrcholu a na jižním a východním svahu vrchu Na hůrce (652 m n. m.). Území spadá do komplexu Branžovského hvozdu a tvoří ho jeho nejcennější část. Nadmořská výška se pohybuje v rozmezí 520–652 m. Rezervaci Bělýšov vyhlášenou v roce 1955 tvoří tři samostatné plochy o celkové výměře cca 11,55 ha. Nejrozsáhlejší plocha se rozkládá na jihovýchodním a jižním svahu, kde stoupá až k vrcholu, zbylé dvě menší se nacházejí na východních svazích. Rezervace je spolu s celým komplexem Bělýšovského polesí součástí evropsky významné lokality Švihovské hvozdy zahrnující také vrchy Tuhošť, Běleč a severní svah Velké Doubravy.

Geologický podklad tvoří amfibolity vzniklé ve svrchních starohorách, ve spodní části doplňované bulžnickovým tělesem, bazalt a andezitobazalt. Příkré svahy přetvářené soustavně erozí jsou pokryty vrstvou hlinitokamenité sutě, kterou pokrývá téměř souvislá vegetace. Výjimkou jsou drobná kamenná moře a kamenné proudy, které tvoří různé velké úlomky podkladových hornin. Geomorfologicky území PR náleží do soustavy Poberounská, podsoustavy Plzeňská pahorkatina, celku Švihovská vrchovina, podcelku Chudenická vrchovina a okrsku Korábská vrchovina.

Z pedologického hlediska převažuje kambizem rankerová eutrofní, v suťových polích a mělkých výchozech přechází v ranker typický.

Klimaticky se zájmové území nachází v mírně teplé klimatické oblasti MT7. Tyto podoblasti mají dlouhé léto, teplé a suché, přechodné období krátké s mírně teplým jarem a mírně teplým podzimem, zima je krátká, mírně teplá a velmi suchá, s krátkým trváním sněhové pokrývky.

Přírodní rezervace spadá do povodí řeky Úhlavy. Samotné chráněné území je bez pramenišť a vodních toků.

Biogeograficky náleží PR do podprovincie Hercynská a bioregionu Branžovský. Chráněné území se nachází ve fytogeografické oblasti mezofytika, ve fytogeografickém okrese Branžovský hvozdu. Rekonstrukční i potenciální přirozenou vegetaci představuje černýšová dubohabřina (*Melampyro nemorosi-Carpinetum*).

Rezervace byla zřízena k ochraně smíšených listnatých porostů s bohatou hájovou květenou. Jedná se o jeden ze zbytků přirozených lesních porostů Branžovského hvozdu s výskytem dubu zimního, javoru klenu, buku lesního, jasanu ztepilého, habru obecného a teplomilných druhů rostlin v podrostu. Porost je různověký, s množstvím ležícího i stojícího mrtvého dříví. Buk, javory, jasan, dub, lípa a jilm v některých částech zmlazují.

Na jih exponovaný svah je porostlý hercynskou mezickou dubohabřinou (*Galio sylvatici-Carpinetum betuli*), ve které roste převážně dub zimní (*Quercus petraea*), doplňovaný bukem lesním (*Fagus sylvatica*), habrem obecným (*Carpinus betulus*) a lípou srdčitou (*Tilia cordata*). Pod nimi rostou roztroušeně hlohy (*Crataegus*), lýkovec jedovatý (*Daphne mezereum*) a zimolez obecný (*Lonicera xylosteum*). V bylinném patře jižního svahu roste lipnice hajní (*Poa nemoralis*), ptačinec velkokvětý (*Stellaria holostea*), svízel vonný (*Galium odoratum*), svízel lesní (*Galium sylvaticum*), třezalka chlupatá (*Hypericum hirsutum*), jaterník podléška (*Hepatica nobilis*), dymnivka bobovitá (*Corydalis intermedia*), lilie zlatohlavá (*Lilium*

martagon), sasanka pryskyřníkovitá (*Anemone ranunculoides*) a kokořík mnohokvětý (*Polygonatum multiflorum*).

V místech, kde je půda na jižním svahu mělká, se rozprostírá břeková doubrava (*Sorbo torminalis-Quercetum*) s mnoha teplomilnými zástupci. Především jde o jeřáb břek (*Sorbus torminalis*), bělozářku liliovitou (*Anthericum liliago*), klinopád obecný (*Clinopodium vulgare*), vikev hrachovitou (*Vicia pisiformis*), tolitu lékařskou (*Vincetoxicum hirundinaria*), oman hnidák (*Inula conyzae*), řimbabu chocholičnatou (*Tanacetum corymbosum*), náprstník velkokvětý (*Digitalis grandiflora*) a jetel alpský (*Trifolium alpestre*).

Jihovýchodní svah porůstají suťové a skalní javorové lipiny (*Aceri-Tilietum*) s dominantním javorem klenem (*Acer pseudoplatanus*) a mlčcem (*Acer platanoides*), kde v bylinném patře druhy dubohabřin doplňují bažanka vytrvalá (*Mercurialis perennis*), česnáček lékařský (*Alliaria petiolata*), kakost smrdutý (*Geranium robertianum*), pitulník horský (*Galeobdolon montanum*), hluchavka skvrnitá (*Lamium maculatum*) a kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*).

Na balvanité části východního svahu přecházejí javorové porosty v mezotrofní bučiny (*Galio odorati-Fagetum sylvaticae*). Dominantní dřevinou je buk lesní, doplňovaný lípou srdčitou (*Tilia cordata*), jasanem ztepilým (*Fraxinus excelsior*) a jilmem horským (*Ulmus glabra*). Bylinné patro tvoří pitulník horský (*Galeobdolon montanum*), bažanka vytrvalá (*Mercurialis perennis*), svízel vonný (*Galium odoratum*) a vraní oko čtyřlísté (*Paris quadrifolia*).

Území je velmi cenné z hlediska entomologického, nejcenější složkou jsou v území PR druhy brouků vázané na listnaté lesy přirozeného charakteru, ať už se jedná o druhy xylofágní, saproxylické, mycetofilní nebo predátory, žijící v organizmy bohaté lesní hrabance. Během tříletého coleopterologického průzkumu (2012–2014) bylo v PR a blízkém okolí na vrchu Řičej zjištěno 524 druhů brouků, po doplnění údajů ze starších materiálů celkový počet druhů zjištěných na této lokalitě vzrostl na 726 druhů z 61 čeledí. Tak vysoký počet druhů na území jediného vrchu je dokladem výjimečně vysoké biodiverzity. Celkem 64 druhů, tedy přibližně 9 %, je klasifikováno v červeném seznamu bezobratlých. Na lokalitě je zajímavé sice nepočtené, ale v rámci České republiky pozoruhodné zastoupení alpských a západoevropských (subatlantských) druhů, jejichž severovýchodní, resp. severní hranice probíhá západními Čechami – významní jsou z tohoto pohledu drabčící *Eusphalerum stramineum* a *Stenus montivagus*. Nejcenějšími zjištěnými druhy jsou na lokalitě červotoč *Ochina latreillei*, nosatec *Kykliacalles roboris*, zobonoska *Chonostropheus tristis* a kovařík *Crepidophorus mutilatus*. Velmi hodnotná je v rámci západních Čech ojedinělá přítomnost početné sestavy xylofágních brouků vázaných na zachovale přírodní prostředí, především tesaříků a kovaříků – druhy *Hypoganus inunctus*, *Leioderes kollari*, *Pedostrangalia revestita* a *Saperda octopunctata*. Několik druhů brouků zde má zřejmě jediné dosud známé západočeské naleziště – *Coxelus pictus*, *Synchita variegata*, *Hallomenus axillaris*, *Mycetochara flavipes* (Benedikt 2015, Benedikt a Sieber 2018).

Prostředí listnatého lesa nabízí mnoho hnízdních příležitostí, obzvláště pro ptactvo vyhledávající dutiny. Nechybí ani ptáci, kteří si stavějí klasická hnízda, např. žlutě zbarvená žluva hajní (*Oriolus oriolus*). Teplé stráně svědčí ještěrkám, např. ještěrce obecné (*Lacerta agilis*) nebo slepyši křehkému (*Anguis fragilis*).

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
rostliny			
bělozářka liliovitá <i>Anthericum liliago</i>	ohrožený	C3	2011: PLP – vitální 2010: Koutecký

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
dymnivka bobovitá <i>Corydalis intermedia</i>	-	C4a	2022: DP 1 – hojně
jeřáb břek <i>Sorbus torminalis</i>	-	C4a	2022: vzácně ve střední části DP 3
lilie zlatohlavá <i>Lilium martagon</i>	ohrožený	C4a	2022: DP 1 – roztroušeně, DP 3 – vzácně
prvosienka jarní <i>Primula veris</i>	-	C4a	2022: DP 1 – vzácně v severní části DP 1
sasanka pryskyřníkovitá <i>Anemone ranunculoides</i>	-	regionálně významný druh	2022: DP 1 – roztroušeně v severní části DP 1, ve vrcholových partiích vrchu Na hůrce
vemeník dvoulistý <i>Platanthera bifolia</i>	ohrožený	C3	2011: PLP – vitální
zimostrázek alpský <i>Polygala chamaebuxus</i>	ohrožený	C3	2011: PLP – vitální
bezobratlí			
brouk <i>Hallomenus axillaris</i>	-	EN	2013: Vávra J. (NDOP)
brouk <i>Laricobius erichsoni</i>	-	VU	2018: Benedikt S. a Sieber A.
brouk <i>Synchita variegata</i>	-	EN	2015: Benedikt S.
červotoč <i>Ochina latreillii</i>	-	EN	2015: Benedikt S. – V ČR spolehlivě znám právě jen z Bělyšova. Jedná se o xylofágní druh, vázaný na mrtvé dřevo. V okolních zemích (Rakousko, Slovensko) je druhem zachovalých přírodních celků a považován za významný bioindikátor kvalitního přírodního prostředí.
divizňáček <i>Cionus ganglbaueri</i>	-	NT	2015: Benedikt S.
drabčík <i>Cypha pulicaria</i>	-	VU	2015: Benedikt S.
drabčík <i>Cyphea curtula</i>	-	VU	2015: Benedikt S.
drabčík <i>Euryusa castanoptera</i>	-	EN	2015: Benedikt S.
drabčík <i>Eusphalerum stramineum</i>	-	VU	2015: Benedikt S. – Drobný florikolní predátor alpského původu, v ČR omezený jen na podhorské a horské lokality západních Čech, výskyt je ale lokální a vzácný.
drabčík <i>Leptusa ruficollis</i>	-	NT	2015: Benedikt S.
drabčík <i>Mycetoporus ambiguus</i>	-	EN	2015: Benedikt S.
drabčík <i>Quedius brevis</i>	-	NT	2018: Benedikt S. a Sieber A.
drabčík <i>Stenus montivagus</i>	-	NT	2015: Benedikt S. – Drobný epigeický predátor žijící v lesní hrabance s preferencí suťových stanovišť; druh je alpského úvodu, v ČR omezený výskytem pouze na podhorské lokality v širším okolí Šumavy, Českého lesa a Slavkovského lesa.
drabčík <i>Thiasophila angulata</i>	-	NT	2018: Benedikt S. a Sieber A.

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
dřevomil bukový <i>Eucnemis capucina</i>	-	EN	2015: Benedikt S. 2013: Vávra J. (NDOP)
hubokaz <i>Cis punctulatus</i>	-	VU	2018: Benedikt S. a Sieber A.
houbožrout <i>Mycetophagus decempunctatus</i>	-	EN	2015: Benedikt S.
houbožrout <i>Mycetophagus fulvicollis</i>	-	VU	2015: Benedikt S.
houbožrout <i>Mycetophagus multipunctatus</i>	-	NT	2015: Benedikt S. 2013: Vávra J. (NDOP)
houbožrout <i>Mycetophagus piceus</i>	-	NT	2013: Vávra J. (NDOP)
hubojed <i>Mycetochara flavipes</i>	-	EN	2015: Benedikt S.
kovařík <i>Crepidophorus mutilatus</i>	-	CR	2015: Benedikt S. – Z Plzeňského kraje dosud znám jen ze zámeckého parku v Horšovském Týně. Životním prostředím tohoto kovaříka jsou dutinové stromy, v jejichž trouchu žijí larvy a přebývají také imaga. V ČR jde o vzácný a lokální druh, který indikuje velmi zachovalé přírodní prostředí původních listnatých lesů nižších až středních poloh.
kovařík <i>Hypoganus inunctus</i>	-	NT	2015: Benedikt S.
kozlíček <i>Saperda octopunctata</i>	-	VU	2015: Benedikt S. 2013: Vávra J. (NDOP)
krajník pižmový <i>Calosoma sycophanta</i>	ohrožený	VU	2011: PLP
krasec <i>Aphanisticus elongatus</i>	-	EN	2015: Benedikt S.
krasec lipový <i>Lamprodila rutilans</i>	-	NT	2015: Benedikt S.
lenec <i>Anisoxya fuscula</i>	-	NT	2015: Benedikt S.
lenec <i>Conopalpus testaceus</i>	-	NT	2015: Benedikt S.
lesák rumělkový <i>Cucujus cinnaberinus</i>	silně ohrožený	VU	2013: Vávra J. (NDOP)
mandelinka <i>Chrysolina purpurascens</i>	-	EN	2018: Benedikt S. a Sieber A.
nosatčík <i>Ischnopterapion modestum</i>	-	NT	2015: Benedikt S.
nosatec <i>Chonostropheus tristis</i>	-	NT	2015: Benedikt S.
nosatec <i>Kyklioacalles roboris</i>	-	NT	2021: Konvička O. (NDOP) 2015: Benedikt S. – Saproxylofágní brouk alpského původu, indikátor kontinuity přirozeného lesa, v ČR výskytem omezený pouze na malou oblast západních Čech v širokém okolí Domažlic.
otakárek fenyklový <i>Papilio machaon</i>	ohrožený	-	2011: PLP
polokrovečník větší <i>Necydalis major</i>	-	VU	2015: Benedikt S.

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
pýchavkovník <i>Endomyschus coccineus</i>	-	VU	2015: Benedikt S.
pýchavkovník <i>Lycoperdina bovista</i>	-	VU	2015: Benedikt S.
stehenáč <i>Ischnomera cinerascens</i>	-	EN	2015: Benedikt S.
stehenáč <i>Ischnomera sanguinicollis</i>	-	VU	2015: Benedikt S.
šírokáč fialový <i>Platydemia violaceum</i>	-	NT	2015: Benedikt S.
tesářík <i>Leioderus kollari</i>	-	NT	2015: Benedikt S.
tesářík <i>Pedostrangalia revestita</i>	-	EN	2015: Benedikt S.
tesářík <i>Pogonocherus ovatus</i>	-	NT	2015: Benedikt S.
větevničák <i>Pseudeupariis sepicola</i>	-	NT	2015: Benedikt S.
vrboun <i>Aphodius arenarius</i>	-	NT	2018: Benedikt S. a Sieber A.
zobonoska <i>Chonostropheus tristis</i>	-	NT	2015: Benedikt S. – Má v ČR širší výskyt pouze na jižní Moravě, zatímco v Čechách je její výskyt velmi lokální, vázaná na javory.
obratlovci			
holub doupnák <i>Columba oenas</i>	silně ohrožený	VU	2015: Veselý M. (NDOP)
ještěrka obecná <i>Lacerta agilis</i>	silně ohrožený	VU	2011: PLP
krkavec velký <i>Corvus corax</i>	ohrožený	-	2014: Siegl V. (NDOP)
lejsek šedý <i>Muscicapa striata</i>	ohrožený	-	2019: Haas M. (NDOP)
slepýš křehký <i>Anguis fragilis</i>	silně ohrožený	NT	2011: PLP
strakapoud prostřední <i>Dendrocoptes medius</i>	ohrožený	VU	2019: Siegl V. (NDOP) 2015: Veselý M. (NDOP)
veverka obecná <i>Sciurus vulgaris</i>	ohrožený	DD	2021: Melichar D. (NDOP)
žluna šedá <i>Picus canus</i>	-	VU	2021: Melichar D. (NDOP)
žluva hajní <i>Oriolus oriolus</i>	silně ohrožený	-	2011: PLP – pravděpodobné hnízdění

* dle červených seznamů ČR:

Kategorie podle Červeného seznamu cévnatých rostlin (GRULICH et al. 2017): C1 – kriticky ohrožený druh, C2 – silně ohrožený druh, C2t – silně ohrožený, rapidně ustupující druh, C2b – silně ohrožený, vzácný a ustupující druh, C3 – ohrožený druh, C4a – méně ohrožený, C4b – vzácnější vyžadující další pozornost, dosud nedostatečně prostudované.

Kategorie podle Červeného seznamu ČR: Bezobratlí (HEJDA et al. 2017): CR – Kriticky ohrožený; EN – ohrožený; VU – zranitelný; NT – téměř ohrožený.

Kategorie podle Červeného seznamu ČR: Obratlovci (CHOBOT et al. 2017): CR – Kriticky ohrožený; EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT – téměř ohrožený, LC – málo dotčený, RE – vymizelý pro území ČR, DD – druh, o němž jsou nedostatečné údaje.

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

Na charakteru lesních společenstev se v minulosti do značné míry podepsaly silné vichřice. Patrné je to zejména ve vrcholových partiích, kde je i v současné době přítomno několik čerstvě vyvrácených kmenů. V těchto narušených částech porostů dochází k eutrofizaci a rozvoji nežádoucí květeny. Na ploše celé rezervace se roztroušeně vyskytují také zlomy.

b) biotické disturbanční činitele

Ohrožujícími faktory jsou především nadměrné stavy spárkaté zvěře, které limitují přirozenou obnovu dřevin a způsobují ruderalizaci a eutrofizaci prostředí, což přispívá k šíření některých ruderálních a stanovištně nepůvodních druhů.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

Ke zřízení Státní přírodní rezervace (SPR) Bělýšov došlo výnosem Ministerstva kultury (č. j. 59.578/54-IX) ze dne 17. 3. 1955. K přehlášení a vymezení rezervace došlo výnosem Ministerstva kultury ČSR ze dne 29. 11. 1988 s účinností od 30. 12. 1988 (č. j. 14.200/88-SÚOP). K 11. 6. 1992 byla na základě zákona č. 114/92 Sb. změněna kategorie SPR na přírodní rezervaci (PR).

Rezervace je spolu s celým komplexem Bělýšovského polesí součástí evropsky významné lokality Švihovské hvozdy zahrnující také vrchy Tuhošť, Běleč a severní svah Velké Doubravy.

b) lesní hospodářství

Území bylo kontinuálně zalesněno. Vzhledem k tomu, že se jedná o zemědělsky neobhospodařovatelné pozemky, k odlesnění v minulosti nedošlo. Snad byly zčásti lesy využívány k pastvě. Od vyhlášení PR v 50. letech jsou lesní porosty ponechávány bez větších hospodářských zásahů. Nepříznivě může působit roztržitost rezervace do tří částí.

c) myslivost

Území je součástí honitby Běleč-Bělýšov. Honitba je běžně myslivecky obhospodařována. Riziko představují vysoké stavy zvěře, zvěř byla a bude hlavním limitujícím faktorem odrůstání přirozené i umělé obnovy. Tlak zvěře limituje přirozené zmlazení lesa a dochází i ke spásání zvláště chráněných druhů (lilie) a k ruderalizaci bylinného patra. Ve vlastním území PR se nenachází žádné myslivecké zařízení sloužící k příkrmování a lovu zvěře.

d) rekreace a sport

Při okraji rezervace vede přes hřeben Bělýšovského lesa žlutá turistická stezka spojující obce Slatina a Chlumská.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

Lesní hospodářský plán (LHP) pro LHC 301001 – Chudenice s platností 1. 1. 2014 – 31. 12. 2023.

Oblastní plán rozvoje lesů (OPRL) pro PLO 6 – Západočeská pahorkatina. 2000–2019. Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem.

Územní plán Chudenice, vydalo zastupitelstvo obce usnesením č. 9, nabytí účinnosti 6. 11. 2012.

Zásady územního rozvoje Plzeňského kraje, Aktualizace č. 4 vydána 17. 12. 2018 usn. ZPK č. 920/18, nabytí účinnosti 24. 1. 2019.

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích

Přírodní lesní oblast	6 – Západočeská pahorkatina
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	LHC 301001 – Chudenice
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	11,55
Období platnosti LHP (LHO)	1. 1. 2014 – 31. 12. 2023
Organizace lesního hospodářství	Lesy ČR, s. p., lesní správa Klatovy

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast: 6 – Západočeská pahorkatina				
Soubor lesních typů (SLT)*	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT (Průša 2001, Plíva 1987)	Výměra (ha)	Podíl (%)
2Z	Zakrslá buková doubrava	DB 7, BK 2, BR 1, BO	0,33	2,84
3A	Obohacená kamenitá lipodubová bučina	BK 5, LP 2, DB 1, JV 1, JD 1	3,12	27,02
4A	Obohacená kamenitá lipová bučina	BK 6, LP 2, JD 1, JV 1, JL	8,10	70,14
Celkem			11,55	100 %

Přílohy:

T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

M4 – Lesnická mapa typologická

M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

ekosystém:	L3.1 Hercynské dubohabřiny	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
klasifikace stupně přirozenosti les přírodně blízký až les přírodní	Porosty jsou dlouhodobě, od vyhlášení PR v 50. letech, ponechávány bez větších hospodářských zásahů. Les byl klasifikován jako přírodě blízký z důvodu občasného odstraňování části dřevní hmoty v minulosti, zjednodušené věkové struktury a přítomnosti stanovištně nepůvodních dřevin (jasan). Porostní skupina 857C9 s dominantním jasanem byla klasifikována jako les nepůvodní. V případě dlouhodobého ponechání bez zásahů bude možné porosty v rezervaci přeradit do kategorie les přírodní.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
rozloha ekosystému (min. 6,9 ha)	Plocha dubohabřin se v průběhu platnosti předchozího plánu péče nezměnila a činí 6,9 ha. Biotop dubohabřin navazuje i za hranicemi rezervace, rozsáhlé porosty dubohabřin se vyskytují v rámci celé EVL Švihovské hvozdy.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
přítomnost vývojových fází ekosystému	V porostu převažuje stádium staré kmenoviny, mladší věkové třídy jsou zastoupeny řidčeji, převážně ve formě tyčoviny až nastávající kmenoviny. V podrostu je přítomno přirozené zmlazení javorů, jasanu, buku, dubu, jeřábu, jilmu a habru. Lípy poměrně úspěšně zmlazují vegetativně. Přirozená obnova je limitována zvěří.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý
přítomnost mrtvého dřeva, ponechání stromů do jejich rozpadu	Veškeré mrtvé dřevo je v porostu ponecháváno, ležící mrtvé dřevo se vyskytuje poměrně hojně, zastoupeny jsou také stojící souše a jejich torza včetně doupných stromů. V minulosti docházelo k občasným krádežím dřeva.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
výskyt typických druhů dubohabřin v bylinném patře	V bylinném patře rostou hojně typické druhy dubohabřin, jako je lipnice hajní (<i>Poa nemoralis</i>), ptačinec velkokvětý (<i>Stellaria holostea</i>), svízel vonný (<i>Galium odoratum</i>), svízel lesní (<i>Galium sylvaticum</i>), třezalka chlupatá (<i>Hypericum hirsutum</i>), jaterník podléška (<i>Hepatica nobilis</i>), dymnivka bobovitá (<i>Corydalis intermedia</i>), lilie zlatohlavá (<i>Lilium martagon</i>), sasanka pryskyřníkovitá (<i>Anemone ranunculoides</i>) a kokořík mnohokvětý (<i>Polygonatum multiflorum</i>).	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
minimum invazních a ruderalních druhů	Invazní druhy nebyly v současnosti v rezervaci zaznamenány, v minulosti byl udáván výskyt netýkavky malokvěté (<i>Impatiens parviflora</i>) (Koutecký 2010). Menší plochy bylinného patra zejména v podrostu jasanů jsou narušeny eutrofizací a převažují zde ruderalní druhy jako je kopřiva dvoudomá (<i>Urtica dioica</i>) nebo krabilice mámivá (<i>Chaerophyllum temulum</i>). Samotný jasan se na některých místech chová expanzivně a intenzivně zmlazuje, jedná se však zatím o menší plochy v rámci celé rezervace.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	L6.5 Acidofilní teplomilné doubravy	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
klasifikace stupně přirozenosti les přírodně blízký až les přírodní	Porosty jsou dlouhodobě, od vyhlášení PR v 50. letech, ponechávány bez větších hospodářských zásahů. Les byl klasifikován jako přírodě blízký z důvodu občasného odstraňování části dřevní hmoty v minulosti, zjednodušené věkové struktury a přítomnosti stanovištně nepůvodních dřevin (jasan). V případě dlouhodobého ponechání bez zásahů bude možné porosty v rezervaci přeřadit do kategorie les přírodní.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
rozloha ekosystému (min. 1,2 ha)	Plocha acidofilních teplomilných doubrav se v průběhu platnosti předchozího plánu péče nezměnila a činí 1,2 ha.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
přítomnost vývojových fází ekosystému	V porostu převažuje stádium kmenoviny, mladší věkové třídy téměř chybí. Dochází k přirozenému zmlazení dubu, javorů a jeřábu, obnova je však skousávána zvěří.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý
přítomnost mrtvého dřeva, ponechání stromů do jejich rozpadu	Ležící i stojící mrtvé dřevo je v porostu přítomno poměrně hojně. V minulosti docházelo k občasným krádežím dřeva.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
výskyt typických druhů acidofilních teplomilných doubrav v bylinném patře	V bylinném patře rostou na mělkých půdách na jižním svahu druhy acidofilních teplomilných doubrav, z nichž některé se v roce 2022 nepodařilo ověřit. Roste zde jeřáb břek (<i>Sorbus torminalis</i>), bělozářka liliovitá (<i>Anthericum liliago</i>), klinopád obecný (<i>Clinopodium vulgare</i>), vikev hrachovitá (<i>Vicia pisiformis</i>), tolita lékařská (<i>Vincetoxicum hirundinaria</i>), oman hnidák (<i>Inula conyzae</i>), řimbaba chocholičnatá (<i>Tanacetum corymbosum</i>), náprstník velkokvětý (<i>Digitalis grandiflora</i>) a jetel alpský (<i>Trifolium alpestre</i>).	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
minimum invazních a ruderalních druhů	Invazní druhy nebyly v současnosti zaznamenány, v minulosti byl udáván výskyt netýkavky malokvěté (<i>Impatiens parviflora</i>) (Koutecký 2010).	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	L4 Suťové lesy	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
klasifikace stupně přirozenosti les přírodně blízký až les přírodní	Porosty jsou dlouhodobě, od vyhlášení PR v 50. letech, ponechávány bez větších hospodářských zásahů. Les byl klasifikován jako přírodě blízký z důvodu občasného odstraňování části dřevní hmoty v minulosti, zjednodušené věkové struktury a přítomnosti stanovištně nepůvodních dřevin (jasan). V případě dlouhodobého ponechání bez zásahů bude možné porosty v rezervaci přeřadit do kategorie les přírodní.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
rozloha ekosystému (min. 1,7 ha)	Plocha suťových lesů se v průběhu platnosti předchozího plánu péče nezměnila a činí stále 1,7 ha. Biotop suťových lesů navazuje i za hranicemi rezervace, biotop se roztroušeně vyskytuje v rámci celé EVL Švihovské hvozdy.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	L4 Suťové lesy	
přítomnost vývojových fází ekosystému	Ve vertikální stavbě porostu převažují starší jedinci (kmenovina), středněvěká složka porostu (tyčovina až nastávající kmenovina) je zastoupena méně. Spodní etáž ve formě náletu až nárostu představuje převážně přirozené zmlazení javorů, jasanu, jilmu a buku.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý
přítomnost mrtvého dřeva, ponechání stromů do jejich rozpadu	Veškeré mrtvé dřevo je v porostu ponecháváno, ležící mrtvé dřevo se vyskytuje poměrně hojně včetně čerstvých vývrátů, zastoupeny jsou také stojící souše a jejich torza.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
minimum invazních a ruderalních druhů	Invazní druhy nebyly v současnosti v rezervaci zaznamenány, v minulosti byl udáván výskyt netýkavky malokvěté (<i>Impatiens parviflora</i>) (Koutecký 2010). Menší plochy bylinného patra jsou narušeny eutrofizací a převažují zde ruderalní druhy jako je kopřiva dvoudomá (<i>Urtica dioica</i>) nebo krabilice mámivá (<i>Chaerophyllum temulum</i>). Jasan se na některých místech chová expanzivně a intenzivně zmlazuje, jedná se však zatím o menší plochy v rámci celé rezervace.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	L5.1 Květnaté bučiny	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
klasifikace stupně přirozenosti les přírodně blízký až les přírodní	Porosty jsou dlouhodobě, od vyhlášení PR v 50. letech, ponechávány bez větších hospodářských zásahů. Les byl klasifikován jako přírodě blízký z důvodu občasného odstraňování části dřevní hmoty v minulosti, zjednodušené věkové struktury a přítomnosti stanovištně nepůvodních dřevin (jasan). V případě dlouhodobého ponechání bez zásahů bude možné porosty v rezervaci přeradit do kategorie les přírodní.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
rozloha ekosystému (min. 1,7 ha)	Plocha květnatých bučin se v průběhu platnosti předchozího plánu péče nezměnila a činí stále 1,7 ha. Biotop květnatých bučin navazuje i za hranicemi rezervace, rozsáhlé porosty květnatých bučin se vyskytují v rámci celé EVL Švihovské hvozdy.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
přítomnost vývojových fází ekosystému	V bučinách převažuje stádium kmenoviny, zastoupení mladších věkových tříd je nižší, mladší jedinci se vyskytují poměrně rovnoměrně po celé ploše bučin. Dochází k přirozenému zmlazení javorů, jilmu, buku a jasanu. Přirozená obnova jasanu místy tvoří husté „koberce“.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý
přítomnost mrtvého dřeva, ponechání stromů do jejich rozpadu	Ležící mrtvé dřevo se vyskytuje roztroušeně, ojediněle jsou zastoupeny jsou stojící souše a jejich torza, včetně doupných stromů. V minulosti docházelo k občasným krádežím dřeva.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
výskyt typických druhů květnatých bučin v bylinném patře	V bylinném patře rostou hojně typické druhy květnatých bučin, jako pitulník horský (<i>Galeobdolon montanum</i>), bažanka vytrvalá (<i>Mercurialis perennis</i>), svízel vonný (<i>Galium odoratum</i>) a vrání oko čtyřlísté (<i>Paris quadrifolia</i>). Na části plochy jsou tyto druhy vytlačovány zmlazujícím jasanem ztepilým.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	L5.1 Květnaté bučiny
minimum invazních a ruderalních druhů	<p>Invazní druhy nebyly v současnosti v rezervaci zaznamenány, v minulosti byl udáván výskyt netýkavky malokvěté (<i>Impatiens parviflora</i>) (Koutecký 2010). Menší plochy bylinného patra jsou narušeny eutrofizací a převažují zde ruderalní druhy jako je kopřiva dvoudomá (<i>Urtica dioica</i>) nebo krabilice mámivá (<i>Chaerophyllum temulum</i>). Jasan se na některých místech chová expanzivně a intenzivně zmlazuje, jedná se však zatím o menší plochy v rámci celé rezervace.</p>
stav:	zhoršený
trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	L3.1 Hercynské dubohabřiny L6.5 Acidofilní teplomilné doubravy L4 Suťové lesy L5.1 Květnaté bučiny
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
výskyt druhů bezobratlých vázaných na přirozené listnaté lesy – <i>Kyklioacalles roboris</i> , <i>Ochina latreillei</i> , <i>Quedius brevicornis</i> , <i>Hallomenus axillaris</i> , <i>Ischnomera sanguinicollis</i> , <i>Hypoganus inunctus</i> , <i>Leioderus kollari</i> , <i>Chrysolina purpurascens</i> .	<p>V PR se vyskytují druhy brouků vázané na přirozené listnaté lesy, jichž jsou dobrými bioindikátory, patří sem zejména druhy <i>Kyklioacalles roboris</i>, <i>Ochina latreillei</i>, <i>Quedius brevicornis</i>, <i>Hallomenus axillaris</i>, <i>Ischnomera sanguinicollis</i>, <i>Hypoganus inunctus</i>, <i>Leioderus kollari</i> a <i>Chrysolina purpurascens</i>.</p> <p>Celkově bylo v PR a blízkém okolí na vrchu Řičej zjištěno 726 druhů brouků z 61 čeledí, vyskytují se zde druhy xylofágní, saproxylické, mycetofilní nebo predátoři, žijící v organizmy bohaté lesní hrabance. Tak vysoký počet druhů na území jediného vrchu je dokladem výjimečně vysoké biodiverzity. Celkem 64 druhů, tedy přibližně 9 %, je klasifikováno v červeném seznamu bezobratlých. Na lokalitě je zajímavé sice nepočetné, ale v rámci České republiky pozoruhodné zastoupení alpských a západoevropských (subatlantských) druhů, jejichž severovýchodní, resp. severní hranice probíhá západními Čechami – významní jsou z tohoto pohledu drabčící <i>Eusphalerum stramineum</i> a <i>Stenus montivagus</i>. Nejcennějšími zjištěnými druhy jsou na lokalitě červotoč <i>Ochina latreillei</i>, nosatec <i>Kyklioacalles roboris</i>, zobonoska <i>Chonostropheus tristis</i> a kovařík <i>Crepidophorus mutilatus</i>. Velmi hodnotná je v rámci západních Čech ojedinělá přítomnost početné sestavy xylofágních brouků vázaných na zachovalé přírodní prostředí, především tesaříků a kovaříků – druhy <i>Hypoganus inunctus</i>, <i>Leioderus kollari</i>, <i>Pedostrangalia revestita</i> a <i>Saperda octopunctata</i>. Několik druhů brouků zde má zřejmě jediné dosud známé západočeské naleziště – <i>Coxelus pictus</i>, <i>Synchita variegata</i>, <i>Hallomenus axillaris</i>, <i>Mycetochara flavipes</i> (Benedikt 2015, Benedikt a Sieber 2018).</p>
stav:	dobrý
trend vývoje:	setrvalý

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Ponechání PR v bezzásahovém režimu je důležité pro bezobratlé živočichy zde žijící, zejména brouky. Jakékoli zásahy směřující ke zlepšení druhové, věkové a prostorové diverzity porostu je třeba pečlivě uvážit a konzultovat s entomology.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o lesní ekosystémy na lesních pozemcích

Rámcová směrnice péče o lesní porosty na lesních pozemcích

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany
1	Les zvláštního určení	2Z, 3A, 4A	L3.1 Hercynské dubohabřiny L4 Suťové lesy L5.1 Květnaté bučiny L6.5 Acidofilní teplomilné doubravy
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin			
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)		
2Z	Cílová druhová skladba dřevin není stanovena, předpokládá se přirozená druhová skladba odpovídající stanovišti a místním podmínkám samovolně se vyvíjejícího lesního ekosystému.		
3A			
4A			
Porostní typ A		Porostní typ B	Porostní typ C
Dubový		Bukový	Jasanový
Základní rozhodnutí			
Hospodářský způsob (forma)			
Ponechání samovolnému vývoji.			
Obmýtl		Obnovní doba	
Fyzický věk		Nepřetržitá	
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty			
Zachování cenných listnatých porostů, umožnění plného uplatnění přírodních procesů – režim samovolného vývoje na území PR.			
Způsob obnovy a obnovní postup			
Přirozená obnova, ponecháno samovolnému vývoji.			
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu			
Přirozená obnova, ponecháno samovolnému vývoji.			
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)			
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově	
-	-	Přirozená obnova, ponecháno samovolnému vývoji.	
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů,			
Bez výchovných zásahů, samovolný vývoj.			
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb			
Udržování normovaného stavu zvěře. Vyloučit příkrmování zvěře v rezervaci a jejím ochranném pásmu. Odumřelou dřevní hmotu ponechávat v porostu.			
Poznámka			
Veškeré zásahy, které by mohly ovlivnit režim rezervace, v předstihu oznámit orgánu ochrany přírody.			

Přílohy:

M4 – Lesnická mapa typologická

M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

b) péče o populace a biotopy rostlin a hub

Bylinné patro je ohroženo zejména přezvěřením, tento problém však není řešitelný v rámci MZCHÚ – je třeba udržovat nízké stavy zvěře.

Z mykologického hlediska je doporučeno ponechat padlé dřevo na lokalitě, do budoucna to může mít kladný vliv na rozvoj saprotrfních dřevních hub. Zvýšené stavy černé zvěře se ale negativně podepisují na složení mykoflóry, její činností dochází k narušování podhoubí.

c) péče o populace a biotopy živočichů

Pro ochranu uvedených druhů brouků je nejdůležitější udržet území přírodní rezervace v bezzásahovém režimu. Během entomologického průzkumu (Benedikt 2015) byla na území PR, podobně jako v sousední PR Bělč, pozorována jak prořezávka starých kmenů, tak odvoz starého popadaného dřeva, které je důležitým životním prostředím pro nejčinnější zjištěné druhy brouků, ale i dalších živočichů. Těmto aktivitám je nutné do budoucna bránit. Stejně tak je potřeba v rezervaci ponechávat doupné stromy. Stejně jako na Bělči je nepříznivým jevem v rezervaci početný výskyt černé a vysoké zvěře, který se projevuje eutrofizací ekosystému a následným bujením nitrofilních druhů rostlin, především *Urtica dioica*, která vytlačuje původní lesní květeny, zajišťující živné prostředí jak přímo vázaným fytofágním druhům, tak druhům humózní lesní hrabanky. Jinak se území PR jeví z hlediska Coleoptera stabilizované, dobře zajišťující životní nároky její nejdůležitější složky – xylofágního a mycetofilního hmyzu a epigeického hmyzu stinných humóznějších poloh. Z tohoto pohledu není na území PR Bělč třeba žádného speciálního managementu pro další jeho přežití.

Vysoké stavy spárkaté zvěře a s tím spojené škody na lesních porostech (neodrůstání přirozeného zmlazení některých dřevin) jsou hlavním problémem spojeným s mysliveckým hospodařením. Částečným řešením je předcházení koncentraci spárkaté zvěře v prostoru ZCHÚ, nezřizování příkrmovacích zařízení v prostoru ZCHÚ a intenzivní odlov zvěře.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území**a) lesy na lesních pozemcích****Příloha:**

T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Uplatňovat podrostní, případně výběrný způsob hospodaření. Vyloučit uplatnění holosečných obnovních prvků, porosty nedomycovat až na hranici MZCHÚ, dokud neodroste spodní etáž alespoň do stádia zajištění.

Zastoupení smrku v obnově by nemělo v porostních skupinách přesáhnout 20 %. Obnovu orientovat především na dřeviny blízké přirozené druhové skladbě s maximálním využitím možností přirozené obnovy těchto dřevin.

Zvýšit podíl dřeva ponechaného k zetlení, a to jak ve formě ležícího mrtvého dříví, tak ve formě souší ponechaných do jejich přirozeného rozpadu.

Používat šetrné těžební a transportní technologie minimalizující poškození půdního povrchu, stromů a přízemní vegetace.

Neumísťovat krmná zařízení pro zvěř (kromě soustředění zvěře a následných škod na obnově hrozí ruderalizace bylinného patra).

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Obnova pruhového značení.

Oprava jedné tabule se státním znakem na vrcholu Na hůrce.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

a) vyhlášovacá dokumentace

Bez návrhu.

b) návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech

Bez návrhu.

c) ostatní

Bez návrhu.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Bez návrhu.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Výsledky výzkumů budou využity formou odborných přednášek, článků a publikací. Rezervace bude v omezené míře využívána pro odborné exkurze.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Na lokalitě byl proveden mykologický a entomologický průzkum (brouci).

Doporučuje se provést botanický průzkum, jedná se o druhově bohatou lokalitu, poslední průzkum byl proveden v 70. letech.

Doporučuje se provést entomologický průzkum pro další skupiny hmyzu (zejména dvoukřídlí a blanokřídlí), dále také komplexní zoologický průzkum obratlovců, zejména ptáků (ideálně pro širší území EVL Švihovské hvozdy).

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Obnova pruhového značení	obvod 2,8 km	1×	5040
Instalace tabulového značení ZCHÚ	1 ks	1×	4300
N á k l a d y c e l k e m (Kč)			9340

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

AOPK ČR (2014): Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Švihovské hvozdy (CZ0320022).

Benedikt S. a kol. (2015): Inventarizační průzkum PR Bělýšov – brouci (*Coleoptera*). Ms., depon. in: Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor ŽP, Plzeň.

Benedikt S., Sieber A. (2018): Fauna brouků (*Coleoptera*) vrchu Řičej s přírodní rezervací Bělýšov. Západočeské entomologické listy (2018), 9: 7-33.

Grulich V., Chobot K. (eds.) (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. – Příroda, Praha, 35: 1-178.

Hejda R., Farkač J., Chobot K. (eds.) (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. – Příroda, Praha, 36: 1–612.

Chobot K., Němec M. (eds.) (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. – Příroda, Praha, 34: 1–182.

Chytrý M. (ed.) (2013): Vegetace České republiky. 4. Lesní a křovinná vegetace. – Academia, Praha.

Chytrý M., Kučera T., Kočí M., Grulich V., Lustyk P. (eds) (2010): Katalog biotopů České republiky. Ed. 2. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.

Kaplan Z., Danihelka J., Chrtek J. jun., Kirschner J., Kubát K., Štech M. & Štěpánek J. (eds) (2019): Klíč ke květeně České republiky. Ed. 2. – 1168 p., Academia, Praha.

Koutecký P. (2010): Floristický průzkum na Domažlicku a přilehlém okolí. PR Bělýšov. Česká botanická společnost. Ms., depon. in: Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor ŽP, Plzeň.

Lesní hospodářský plán (LHP) pro LHC 301001 – Chudenice s platností 1. 1. 2014 – 31. 12. 2023.

Mezi lesy (2011): Plán péče o přírodní rezervaci Bělýšov na období 2013–2022. Ms., depon. in: Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor ŽP, Plzeň.

Míchal I., Petříček V. et al. (1999): Péče o chráněná území. II. Lesní společenstva. – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.

Oblastní plán rozvoje lesů (OPRL) pro PLO č. 6 - Západočeská pahorkatina, platnost 2000–2019. Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem.

Petríček V., Kolbek J. (1979): Vegetace přírodní rezervace Bělýšov. (Doplněk k poznání vegetace Branžovského hvozdu.) Praha: Zpr. Čs. Bot. Společ., 1979. 14: 61–68.

Plíva K. (1987): Typologický klasifikační systém ÚHÚL, Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem.

Průša E. (2001): Pěstování lesů na typologických základech. Lesnická práce, Kostelec nad Černými lesy.

Seidl K. a kol. (1977): Inventarizační průzkum SPR Bělýšov. KSSPPOP, Plzeň. Ms., depon. in: Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor ŽP, Plzeň.

Vrška T. a kol. (2017): Metodika stanovení přirozenosti lesů v ČR. Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v.v.i.

Wild J., Kaplan Z., Danihelka J., Petřík P., Chytrý M., Novotný P., Rohn M., Šulc V., Brůna J., Chobot K., Ekrt L., Holubová D., Knollová I., Kocián P., Štech M., Štěpánek J. & Zouhar V. (2019): Plant distribution data for the Czech Republic integrated in the Pladias database. – Preslia 91: 1–24. <https://pladias.cz/>

Zelený L. (2008): Makromycety přírodní rezervace Bělýšov. Ms., depon. in: Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor ŽP, Plzeň.

AOPK ČR 2022. Nálezová databáze ochrany přírody (NDOP). [on-line databáze; <https://ndop.nature.cz/>]. [cit. 22. 9. 2022]

AOPK ČR 2022. Ústřední seznam ochrany přírody (ÚSOP). [on-line databáze; <https://drusop.nature.cz/portal/>]. [cit. 20. 9. 2022]

<http://geoportal.plzensky-kraj.cz/gs/>

<https://aopkcr.maps.arcgis.com/home/gallery.html>

<http://www.uhul.cz/mapy-a-data/katalog-mapovych-informaci>

<https://archivnimapy.cuzk.cz/uazk/pohledy/archiv.html>

<https://data.nature.cz/>

<https://geoportal.cuzk.cz/>

<https://mapy.geology.cz/geocr50/>

<https://mapy.geology.cz/pudy/>

<https://nahlizenidokn.cuzk.cz/> [cit. 20. 9. 2022]

Ing. Stanislav Benedikt: písemné sdělení

vlastní terénní šetření v roce 2022

4.3 Seznam používaných zkratk

DP = dílejší plocha

EVL = evropsky významná lokalita

KN = katastr nemovitostí

LHC = lesní hospodářský celek

LHP = lesní hospodářský plán
NDOP = nálezová databáze ochrany přírody
OPRL = oblastní plán rozvoje lesa
PLP = plán péče
PR = přírodní rezervace
RS = rámcová směrnice
SLT = soubor lesních typů
ÚSES = územní systém ekologické stability
ZCHÚ = zvláště chráněné území

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

Ing. František Šotkovský

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

5. Přílohy

Tabulky: Příloha T1 – **Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich** (Tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2).

Mapy: Příloha M1 – **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 – **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 – **Mapa dílčích ploch a objektů**

Příloha M4 – **Lesnická mapa typologická**

Příloha M5 – **Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů**

Vrstvy: Příloha V1 – **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**

Fotografie: Příloha F1 – **Vybraná fotodokumentace**

Protokol o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje

Příloha T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

označení JPRL/dílčí plochy	část JPRL/dílčí plochy	výměra (ha)	číslo rámcové směrnice/porostní typ	dřeviny	zastoupení dřevin (%)	stupeň přirozenosti	doporučený zásah	naléhavost	Poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.)
857C1	857C1	0,05	1/C	JS	60	3	samovolný vývoj	-	Nálet Vtroušeně KL
				BK	40				
857C9	857C9	0,58	1/C	JS	80	7	samovolný vývoj	-	Jasanová kmenovina Vtroušeně také JL a BO Podrost JL, KL, JV, JS, BK SV část PSK téměř bez podrostu a bylinného patra
				BK	8				
				LP	5				
				KL	4				
				DB	3				
857C17	857C17 DP 1	4,87	1/A	DB	70	3	samovolný vývoj	-	Starý porost s dominancí DB a přimíšenou LP Dále vtroušeně JV, JL a BO Podrost JV, JS, KL, BK, LP, DB, HB, JL
				LP	15				
				KL	7				
				BK	4				
				JS	4				
857C17	857C17 DP 2, DP 3	2,06	1/B	BK	70	3	samovolný vývoj	-	Stará bučina s přimíšenou LP a dalšími dřevinami Vtroušeně jeřáb břek Podrost KL, JL, JV, JS, BK (JS místy velmi hojně)
				LP	15				
				DB	4				
				JS	3				
				KL	4				
				JV	4				
857L17	857L17	3,99	1/A	DB	60	3	samovolný vývoj	-	Starý porost s dominancí DB a přimíšenou LP a KL Dále vtroušeně JV, MD, JS, JL Podrost řidší, ale po celé ploše PSK JR, BK, JV, KL, JS, DB, JL
				LP	25				
				KL	10				
				BK	5				

Zastoupení dřevin v tab. vychází z terénního šetření provedeného dne 20. 6. 2022.

bezlesí	doporučený zásah
857C501	bez zásahu
857L501	bez zásahu

Vysvětlivky k příloze T1:

Číslo rámcové směrnice/porostní typ:

1/A – Dubový

1/B – Bukový

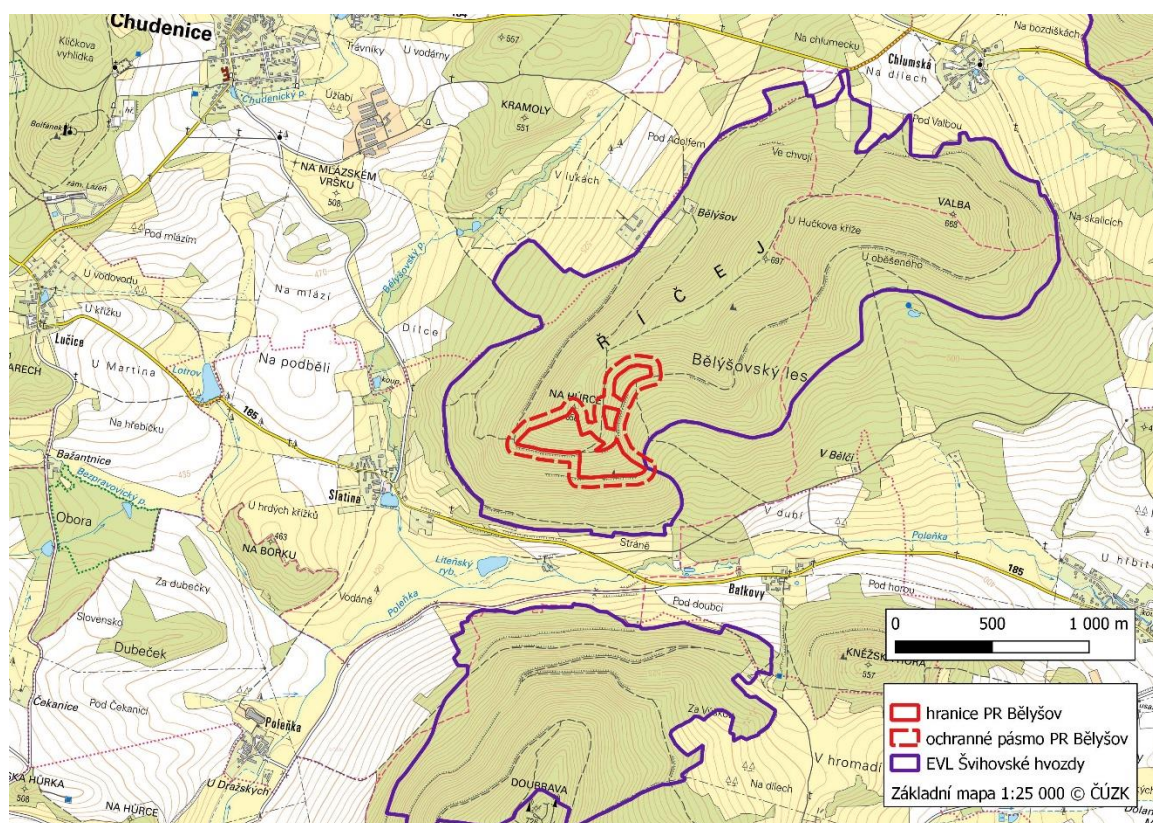
1/C – Jasanový

Stupeň přirozenosti:

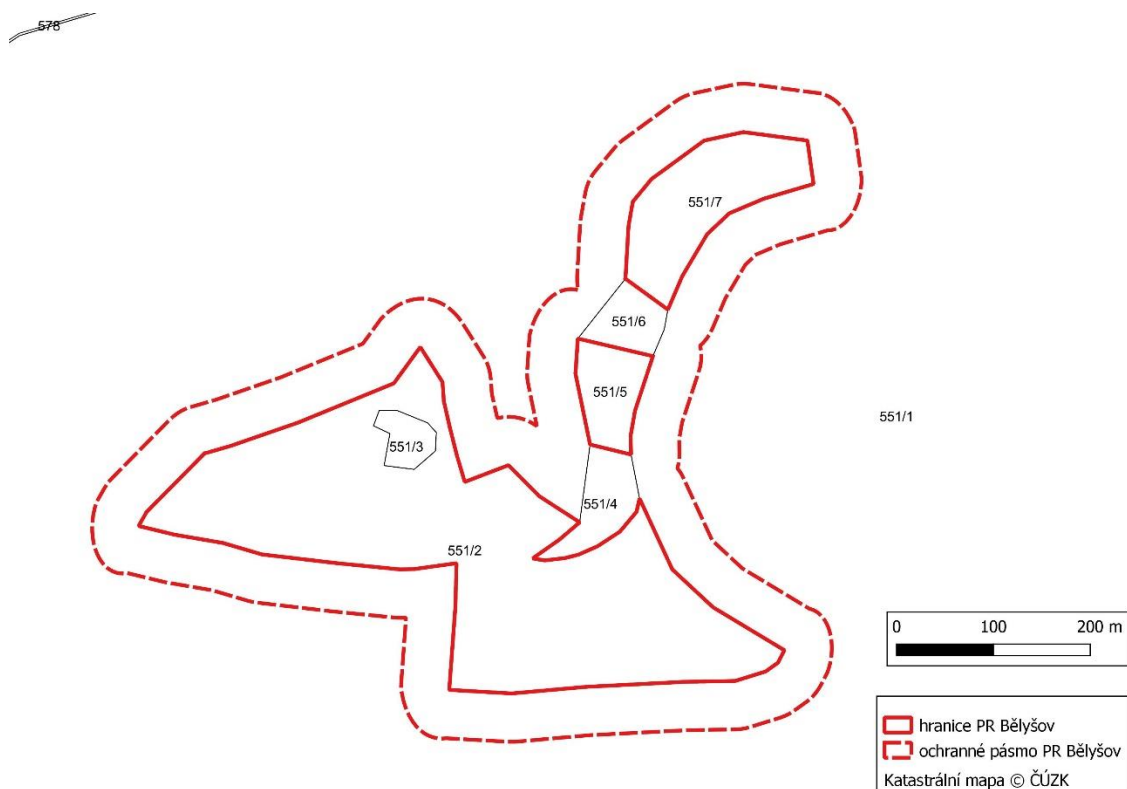
3. stupeň – les přírodě blízký

7. stupeň – les nepůvodní

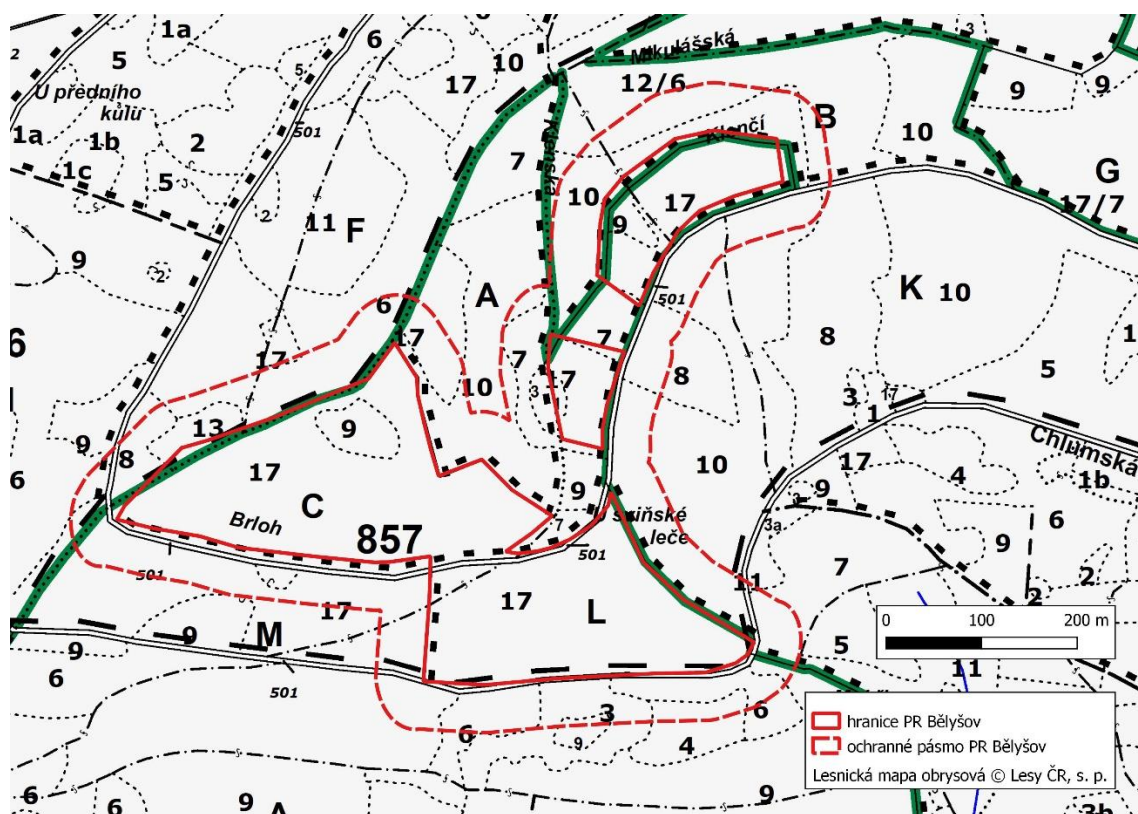
Příloha M1 – Orientační mapa s vyznačením území

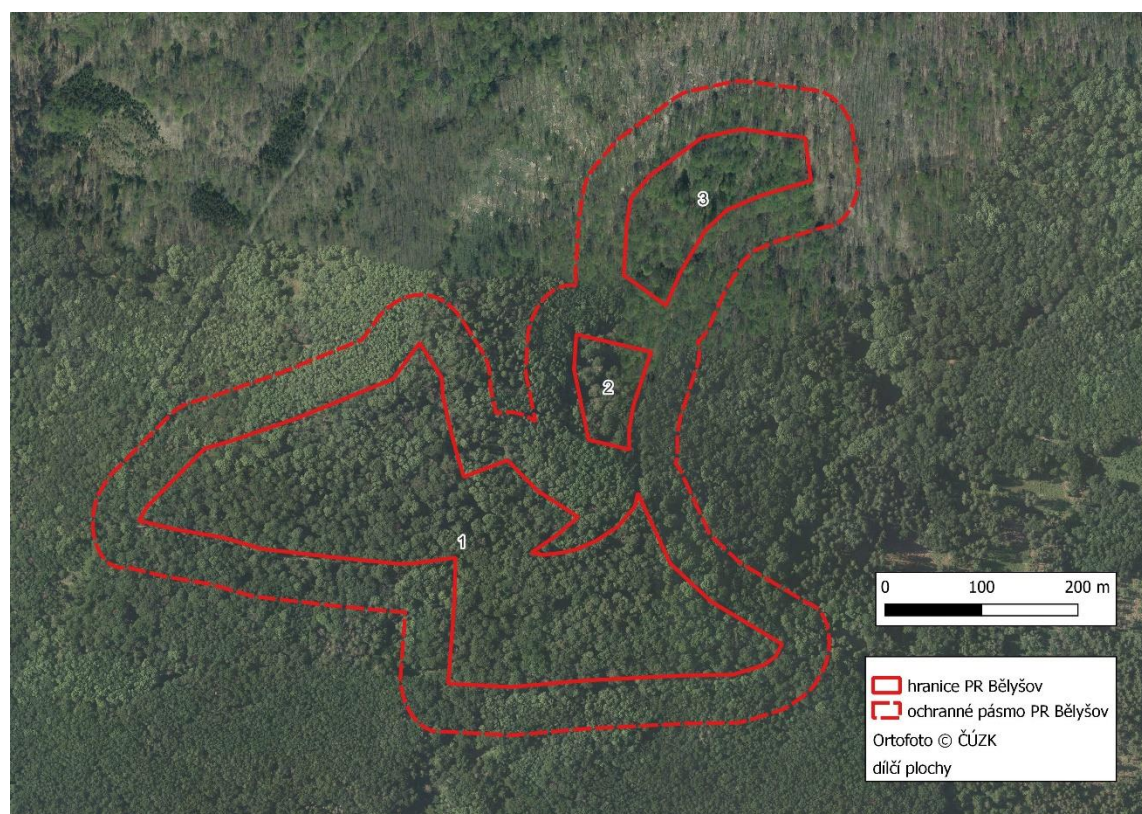
Příloha M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

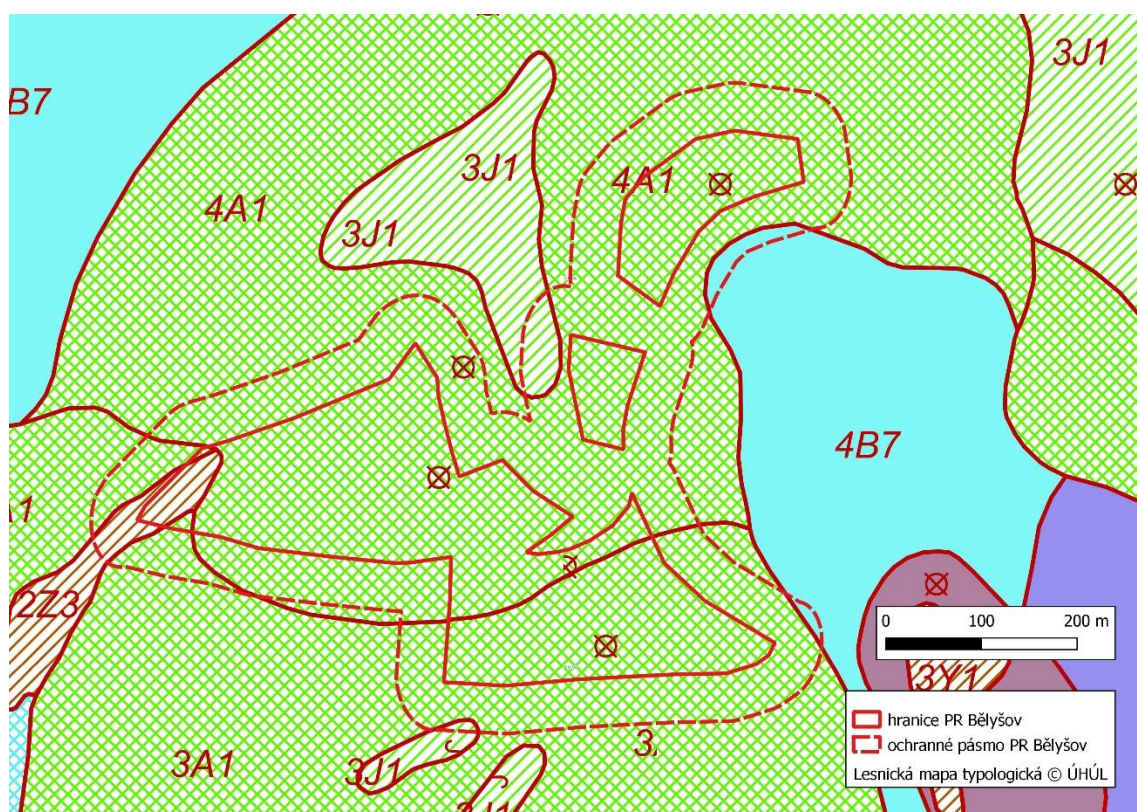
Příloha M3a – Mapa dílčích ploch a objektů – lesnická mapa obrysová

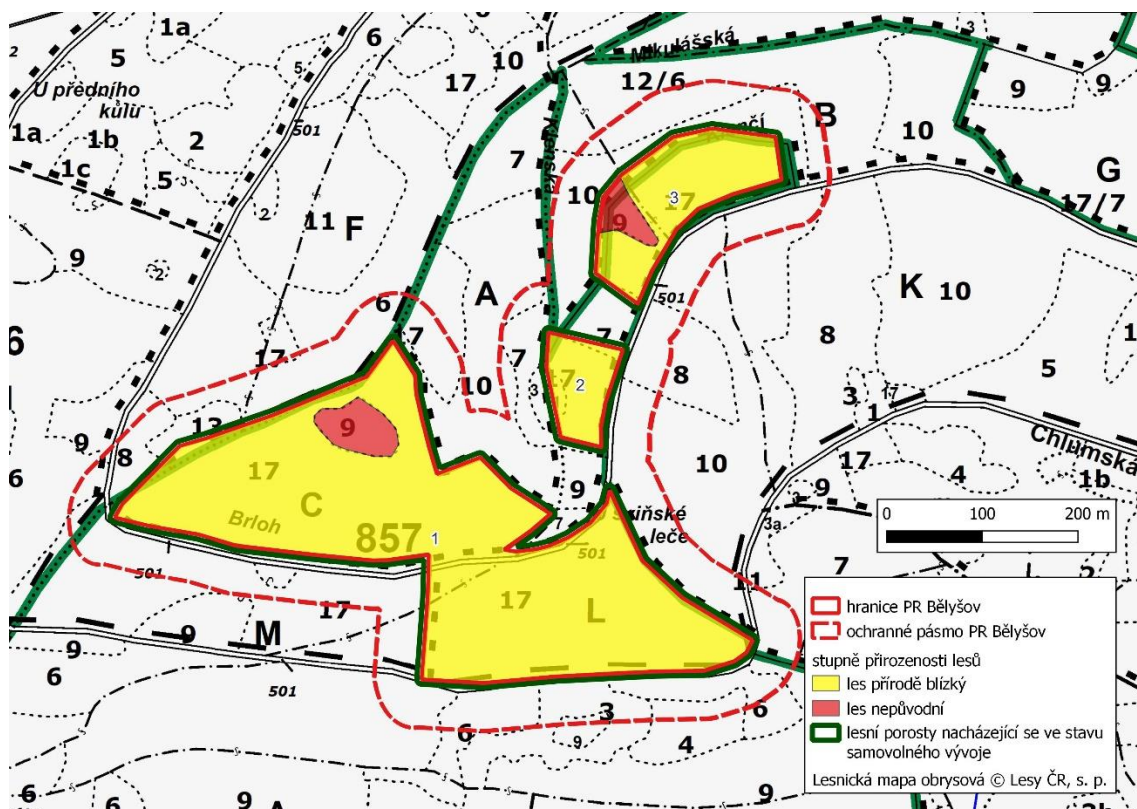
Příloha M3b – Mapa dílčích ploch a objektů

Příloha M4 – Lesnická mapa typologická

Příloha M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

Příloha F1 – Vybraná fotodokumentace

Foto 1. Dubohabřiny s fragmenty acidofilních teplomilných doubrav.

Foto 2. Dubohabřiny s fragmenty acidofilních teplomilných doubrav.

Foto 3. Jarní aspekt v dubohabřině s ptačincem velkokvětým, hluchavkou skvrnitou a sasankou prskyňkovitou.

Foto 4. Porost s dominancí jasanu a s eutrofizovaným podrostem.

Foto 5. Prvosienka jarní (*Primula veris*) v dubohabřině.

Foto 6. Lilie zlatohlavá (*Lilium martagon*) a dymnivka bobovitá (*Corydalis intermedia*) v dubohabřině.

Foto 7. Acidofilní teplomilná doubrava s tolitou lékařskou.

Foto 8. Acidofilní teplomilná doubrava.

Foto 9. Suťový les.

Foto 10. Květnatá bučina se svízelem vonným a pitulníkem horským.